

LAIHIA TEERIVUORI 3

Röykkiön koekaivaus

Erkki Salminen ja Esko Luoma 2001

hullut 44-02

M

Kalvot. D. 110/22.5.2002

LAIHIA Teerivuori 3

Koekaivaus
16.-20.6.2001

Erkki Salminen
Esko Luoma

LAIHIA Saranevanmäki, Teerivuori 3

MYR 399 07 0082

Kunta: Laihia
Kylä: Kirkonkylä
Tila: 1:58
Omistaja: Juhani Rinta

Sijainti: PK 1244 05
x= 6969 59
y= 1554 74
z= n. 64 m

Laihia 82 (Esihistorialliset kiinteät muinaisjäännökset Etelä-Pohjanmaalla, Keski-Pohjanmaalla ja Pohjanmaalla, Vaasa 1998)

Löydöt: KM 33123

TAUSTAA

Tutkimus on jatkoa kesällä 2000 alueella tehdyille yhden rökkiön kaivaukselle. Myös vuoden 2001 tutkimus kuului Kyrönmaan Opiston ohjelmaan.

Kurssin vetäjinä toimivat amanuenssi Erkki Salminen Pohjanmaan museosta ja valokuvaaja Esko Luoma Laihialta.

ALUEEN KUVAUS

Tutkimuspaikka sijaitsee Kivi- ja Levalammen tekojärvelle johtavan Teerivuoren metsäautotien itäpuolella n. 300 m tiestä ja n. 3 km pohjoiseen tekojärjen pohjoisrannasta. Osittain kivikkoinen mäntykangasharjanne on n. 30 m leveä ja länsi-itä – suuntainen. Sekä etelä- että pohjoispuolella on kosteikkoa. Harjanteella on kolmisenkymmentä pientä rökkiötä, osa on maakiven vieressä tai kahden kiven välissä. Joissain on vanhoja kaivelun jälkiä, jotkut äestyksen rikkomia. Lisäksi itäosassa äestyksen rikkoma kivettömäksi raivattu vallien reunustama tasanne n. 11x10 m.

Alue kasvaa nuorta mäntyä ja pientä koivua. Alueella on ollut metsäpalo vuonna 1941. Harjanteen laidalla on muutama pieni soranottajan koekuoppa.

KAIVAUS

Korkeuspisteenä käytettiin viimevuotista korkeuspistettä, johon korkeus oli siirretty kiintopisteestä nro 973662 (z=83,22 m), joka sijaitsee Teerivuoren metsäautotien varrella noin kilometrin päässä tien päättävästä kääntöpaikasta. Korkeuspiste sijaitsee harjanteen päällä olevassa maakivessä ja sen korkeus on 64,64 m mpy.

Viime vuonna tutkittu rökkiö osoittautui niukkalöytöiseksi. Jäi myös epäselväksi, liittyivätkö rökkiön pohjalta löydetty kvartsit rökkiöön ja sen rakentajiin, vai onko alueella mahdollisesti ollut rökkiötä vanhempi asuinpaikka tai muuta toimintaa. Tämän selvittämiseksi päätettiin tehdä koekuoppia rökkiön ympäristöön. Tutkittu rökkiö keskipisteenä merkattiin maastoon pääilmansuuntien mukaan 10 m:n välein 8 kpl 1x1 m:n kokoisia koeruutuja (alue I). Mielenkiintoisemmalta vaikuttaneeseen heikosti etelään viettävään rinteeseen rökkiöstä kaakkoon tehtiin lisäksi kaksi koeruutua sekä lisäksi maastossa näkyvän heikon painanteen kohdalle 2x2 m:n kokoinen ruutu.

Koekuoppien teon jälkeen siirryttiin rökkiöstä n. 60 m koilliseen, hieman alempana sijaitsevaan itään viettävään rinteeseen (alue II), jossa on edellä mainittu n. 11x10 m:n kokoinen ravattu tasanne. Silmämääräisesti kohde vaikuttaa pieneltä jätinkirkolta tai asumustasanteelta. Alueelta on puusto kaadettu ja se on ajettu

äestyskoneella, joka on rikkonut rakenteita. Alueelle tehtiin 7 kpl 2x2 m:n kokoisia ruutuja; yksi raivatun alueen pohjoispuolelle (ruutu 12), 22 m vallista pohjoiseen, kolme raivatun alueen sisään (ruudut 13, 14, 17) ja kolme raivatun alueen eteläpuolelle vallin ulkoreunaan (ruudut 15, 2x4 m, ja 16).

Molemmista tutkimusalueista piirrettiin erilliset kartat ja lisäksi mitattiin GPS:n avulla alueen rökkiöiden sijainteja ja piirrettiin niistä yleiskartta 1:2000. Rökkiöiden paikat ovat viitteellisiä johtuen GPS:n virhemarginaalista.

Alue I

Harjanteelle rökkiön ympäristöön tehdyt 8 koeruutua sekä 2x2 m:n ruutu osoittautuivat löydöttömiksi. Minkäänlaista kulttuurikerrostakaan koeruuduissa ei voitu havaita. Kuopanteeseen tehdyssä 2x2 m:n ruudussa oli jonkin verran likamaata pinnassa, mutta se lienee peräisin kuoppaan kertyneestä aineksestä.

Alue II

Ruutu 12

Ruutu avattiin maastossa erottuvan kuopanteen keskelle. Myös tämän alueen pinta on äestyskoneen vaurioittama. Ruudusta n. 6 m koilliseen on pieni rökkiö maakiven luoteispuolella. Löytöinä joitain kvartseja sekä kalkkiven(?) kappale, jonka yksi sivu kiilloittunut ja tummunut. Löydöt heti pintaturpeen alta.

Ruutu 13

Ruutu avattiin raivatun alueen sisälle, sen kaakkoisosaan. Tästäkin jonkin verran kvartseja pintaturpeen alta hiekkansekaisesta humuksesta.

Ruutu 14

Edellisen ruudun länsipuolelle, väliin jätettiin metrin kaista. Kvartseja pintaturpeen alta.

Ruutu 15

Raivatun alueen eteläpuolelle avattiin 2x4 m:n kokoinen alue. Melko runsaasti kvartseja heti ohuen pintaturpeen alta. Äestyskone kulkenut tämän kohdan yli.

Alueen luoteiskulmasta löytyi kivikirves noin 5-10 cm pinnasta. Alueen koilliskulmasta auran jäljestä kaksi pientä koristelematonta keramiikan palaa.

Ruutu 16

Edellisestä 2 m lounaaseen tehtiin 2x2 m:n ruutu raivatun alueen kivivallin eteläpuolelle. Muutama kvartsi.

Ruutu 17

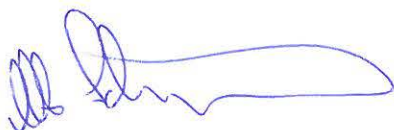
Raivatun alueen sisäpuolelle, sen koilliskulmaan tehtiin vielä 2x2 m:n ruutu. Löytöinä joitain kvartseja.

YHTEENVETO

Tutkitut alueet ovat tiivistä harjusoraa, jossa ei ainakaan silmämääräisesti pystynyt erottamaan kulttuurikerroksia. Noin kaksi metriä alempana sijaitsevalla alueella II ravattu tasanne on ihmiskäden töitä. Se on kuitenkin äestyksen vaurioittama. Löydetyt kvartsit, kaksi keramiikan palaa sekä kivikirves ovat myös selkeitä merkkejä ihmisen toiminnasta alueella toisella esikristillisellä vuosituhannella.

Teerivuoren alue muodostaa mielenkiintoisen kokonaisuuden useine röykkiöineen sekä asuinpaikkaan viittaavine löytöineen. Paikka sijaitsee 60 m:n korkeuskäyrän yläpuolella ja etäisyys sen aikaisiin lähimpiin vesistöihin on useita kilometrejä. Lähialueelta tunnetaan muitakin korkeilla kankailla sijaitsevia röykkiöitä. Pidemmälle vietyjen päätelmien tekeminen vaatii kuitenkin vielä jatkotutkimuksia paikalla.

Vaasassa 30.3.2002

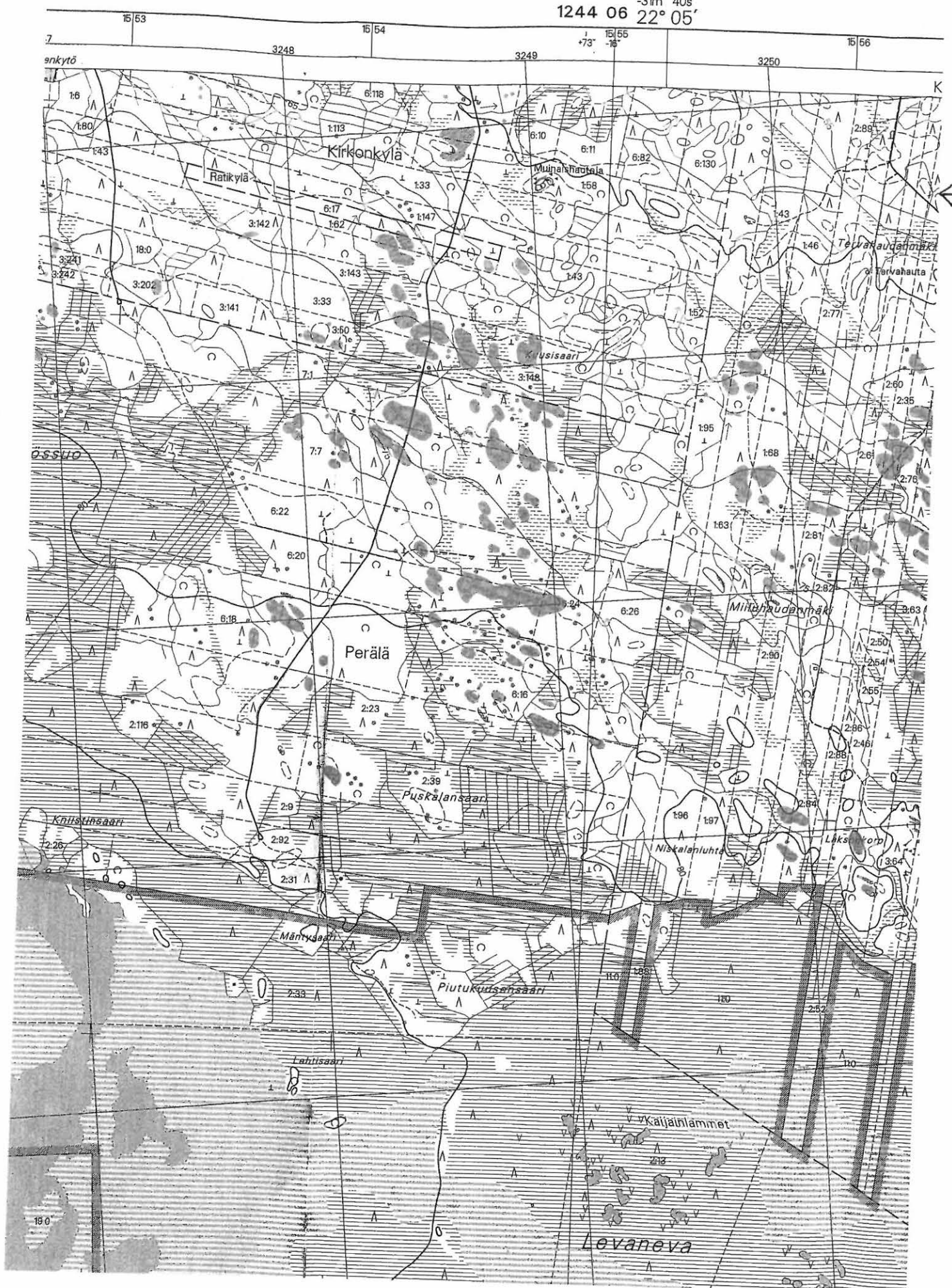
Erkki Salminen

Liitteet

Peruskarttaote
Yleiskartat 1:200
Yleiskartta 1:2000
Kuvaluettelo
Valokuvia

1244 06 -31m 40s
22° 05'

KUVALUETTELO

Mv-valokuvat

Kinonegatiivit Pohjanmaan museon arkistossa

Kuvat: Erkki Salminen

- PM 77043 Etualalla vuonna 2000 tutkittu röykkiö, taustalla koeruutu 1. Kuvattu peruslinjan suuntaisesti etelästä.
- PM 77044 Ruutu 3:n pohja. Kuva etelästä.
- PM 77045 Ruutujen 6 (etualalla) ja 7 kaivaus. Kuva länsiluoteesta.
- PM 77046 Alue II, uuden ruudun mittaus. Kuva etelästä.
- PM 77047 Ruudun 13 kaivaus. Kuva idästä.
- PM 77048 Yleiskuva alueesta II, etualalla ruutu 12. Kuva koillisesta ison kiven päältä.
- PM 77049 Ruudun 12 kaivaus. Kuva idästä.
- PM 77050 Ruudun 15 kaivaus. Kuva idästä.
- PM 77051 - " -
- PM 77052 Ruudusta 15 löydetyt kirves ja keramiikanpala.
- PM 77053 Alue II. Yleiskuva etelästä.

LAIHIA SARAN EVANMÄKI
KOEKAIVAUS 2001, ERKKI SALMINEN

KOERUUTUJA 6 KPL, 7m²

PIIRT. ESKO LUOMA

MK. 1:200

KP1. 072=64,64.

12.

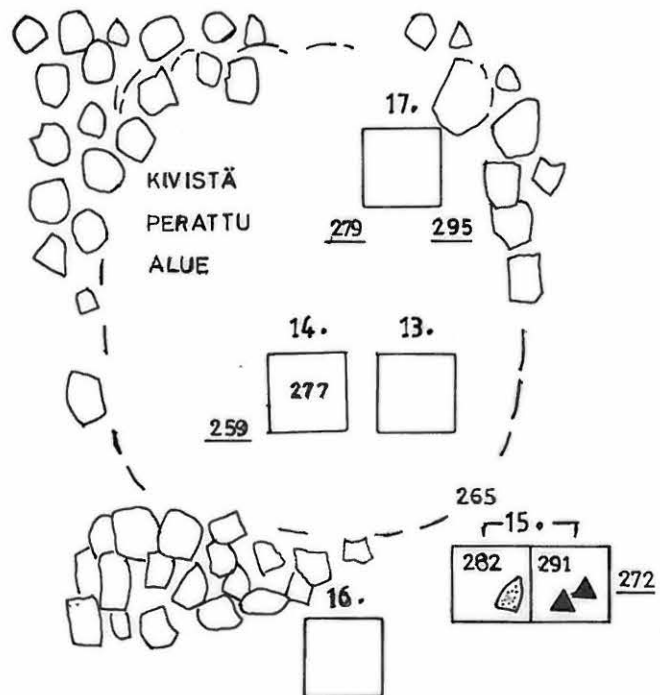

 KIVIKIRVES

 KERAMIKKAA

279 PINTALUKU

282 KAIVAUSPOHJA

LAIHIA SARANEVANMÄKI
KOEKAIVAUS 2001, ERKKI SALMINEN

KOERUUTUJA 11 KPL, 14 m²

PIIRT. ESKO LUOMA

MK. 1:200

KP 1. 072 = 64,64.

8.

1.

61 M KOILLISEEN
ON KIVIKIRVEEN JA KERAMIKAN
LÖYTÖPAIKKA

9.

4.

KP 1.

2.

5.

3.

6.

10.

7.

11.

5053 TMY

37043

0A

1

37044

1A

KODAK 5053 TMY

37045

2A

3

KODAK 5053 TMY

37046

3A

4

KODAK 5053 TMY

37047

4A

5

KODAK

K 5053 TMY

37048

5A

6

KODAK 5053 TMY

37049

6A

7

KODAK 5053 TMY

37050

7A

8

KODAK 5053 TMY

37051

8A

9

KODAK 5053 TMY

37052

9A

10

KODAK 5053 TMY

37053

10A

11

KODAK

